

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ ОБ'ЄКТІВ ПРАВА ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ У МУЗЕЯХ

Юлія Борко,

*завідувач науковим сектором комерціалізації об'єктів інтелектуальної власності НДІ інтелектуальної власності НАПрН України, кандидат економічних наук
ID ORCID: 0000-0003-2842-4502*

На сучасному етапі розвитку економіки України всім суб'єктам господарювання, у тому числі й музейним закладам важливо максимально ефективно використовувати всі джерела отримання доходу. Для музеїв як соціокультурних інститутів одним із основних джерел отримання доходу є ефективне використання музейних предметів. У сучасному світі спостерігається чітка тенденція перенесення акцентів з питань охорони музейних зібрань на питання розроблення та удосконалення обліку (бухгалтерського та фінансового) музейних експонатів, які містять об'єкти права інтелектуальної власності.

Вирішення завдань правового, наукового, облікового і фінансово-економічного забезпечення розвитку, комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності, які обліковуються як музейні цінності, є одним з основних чинників захисту культурних цінностей не тільки як матеріальних носіїв, а й їх комерціалізація як об'єктів права інтелектуальної власності.

Ключові слова: об'єкти права інтелектуальної власності, музейні предмети, облік, фінансово-облікова політика, музей, ліцензійний договір

Постановка проблеми. Ставлення до культурних цінностей, передача їх майбутнім поколінням, ефективно використання в суспільному житті сприяє самоідентифікації нації, має соціально-значиму функцію підтримки стабільності та сталого суспільного й економічного розвитку, є показником рівня розвитку держави, духовної зрілості її громадян.

Успіх процесу інтеграції України до європейського співтовариства залежить від багатьох чинників, серед яких вагомим є гармонізація національних норм та правил з європейськими і міжнародними вимогами, у тому числі й у галузі охорони та використання культурного надбання. Особливого значення вказані питання набувають в умовах реформування державної системи управління

галузю культури, а також — посилення ролі держави у формуванні та реалізації міжнародних відносин під час інтеграції до міжнародних організацій у цій сфері. Сучасний розвиток українського суспільства спрямований на виховання людини з гуманістичним світоглядом, характерними ознаками якого є відкритість до соціальних і культурних змін, діалогу. Інтерес суспільства до формування творчої особистості, переоцінки цінностей сприяє підвищенню уваги до культурної спадщини минулого, що зберігається у музейних експозиціях, збірках, колекціях.

В умовах сучасного розвитку нашої держави відбувається переосмислення історико-культурної спадщини, розвиток краєзнавства, що сприяє вихованню на-

ціональної самосвідомості та патріотизму, а також використання у господарській діяльності музеїв культурної спадщини, яка містить у собі об'єкти права інтелектуальної власності.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Дослідженню питань обліку об'єктів інтелектуальної власності, у тому числі у музеях, присвячені роботи таких науковців: О. Б. Бутнік-Сіверський, Н. М. Столярчук, І. Г. Волошан, Т. М. Банасько. Правові питання щодо авторського права в діяльності музеїв аналізували у своїх роботах Б. Гугенгольц, Т. Венг, Ж.-С. Гонг, Ж.-Ф. Канат, Р. Різ, Т. Клімова, Н. Корн, Е. Нагорний, Л. Гібо, М. Правдіна, А. Сухарева, В. Савіна, Я. Бенхаму, В. Троцька та інші. Серед провідних зарубіжних учених, які теоретично та практично розробляли сферу історико-культурної та природної спадщини, їх економічного забезпечення, слід назвати Ю. О. Веденіна, Л. Гаррісона, Б. Грехема, А. І. Єльчанінова, І. В. Зоріна, М. Є. Кулешову, Д. С. Лихачева, А. І. Локотко, Ю. Л. Мазурова, Р. Прентіса, Ю. С. Путрика, Д. Рішкема, Г. Річардса, Б. Сміта, Р. Ф. Туровського, П. М. Шульгіна.

Проте окремі аспекти фінансового та податкового обліку об'єктів права інтелектуальної власності у музеях дотепер залишаються недостатньо розкритими й обґрунтованими. Деякі питання потребують більш детального вивчення та систематизації таких об'єктів з урахуванням особливостей музейних предметів як з правової, так і з економічної точки зору.

Мета статті полягає в аналізі існуючої системи обліку об'єктів права інтелектуальної власності у музеях та її вдосконаленні. Основними завданнями статті є дослідження з позиції інтелектуальної власності культурних цінностей та вдосконалення фінансового, статистичного і музейного обліку для їх використання у господарській діяльності музеїв.

Виклад основного матеріалу. У Статуті Міжнародної ради музеїв/ІСОМ

зазначено, що музей є некомерційною постійною відкритою для публіки інституцією, що функціонує задля суспільства та його розвитку шляхом комплектації/придбання, збереження/охорони, дослідження, комунікації/обміну інформації та експонування матеріальної та нематеріальної культурної спадщини людства і його середовища з освітньою, навчальною, естетичною метою.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про музеї та музейну справу» [ ] музей — це науково-дослідний та культурно-освітній заклад, створений для вивчення, збереження, використання та популяризації музейних предметів і музейних колекцій з науковою та освітньою метою, залучення громадян до надбань національної та світової культурної спадщини.

Українським музеям у спадок від Радянського Союзу дісталася адміністративна система управління. Для подолання цієї системи музеї повинні спрямовувати свою діяльність до такої економіко-правової моделі розвитку, за якої вони самостійно будуть визначати напрями свого розвитку. Отже, кожна музейна інституція впроваджує відповідні фінансові та інноваційні інструменти для реалізації обраного напрямку розвитку.

Слід зазначити, що кожен музей — це, насамперед, його музейна колекція та зібрання, специфіка яких визначає діяльність музею.

Фінансування музеїв залежно від форм власності здійснюється за рахунок коштів державного бюджету, місцевих бюджетів, благодійних внесків фізичних та юридичних осіб, інших джерел, не заборонених законодавством. Однією з сучасних форм фінансування музеїв може бути використання у господарській діяльності об'єктів права інтелектуальної власності.

На відміну від музеїв розвинутих країн в обліку та господарському обороті українських музеїв формально не обліковується та не використовується інтелектуальна власність, а в деяких випад-

ках просто недооцінюється використання об'єктів права інтелектуальної власності та її комерціалізація.

Облік та комерціалізація об'єктів права інтелектуальної власності у музеях є достатньо новим об'єктом управління.

Побудова документообігу щодо обліку та комерціалізації об'єктів права інтелектуальної власності (далі — ОПІВ) у музеях повинна відповідати вимогам чинного законодавства України, здійсненню бухгалтерського аналізу процесів, що відбуваються в інноваційно-інтелектуальній діяльності музеїв, забезпечувати контроль і управління такою діяльністю.

Отже, головним документом, який регулює питання музейної справи, є Закон України «Про музеї та музейну справу» від 29 червня 1995 року № 249/95-ВР (далі — Закон № 249) [3]. Дія цього закону поширюється на всі види музеїв та заповідників у частині їх музеєфікації, а також обліку, зберігання та використання, охорони, консервації, реставрації музейних предметів, колекцій та предметів музейного значення.

У процесі своєї діяльності, у тому числі обліку музейних предметів, музеї повинні також керуватися такими нормами:

- Положення про Музейний фонд України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 20 липня 2000 року № 1147 (далі — Положення № 1147), зі змінами, внесеними постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 року № 1007;
- Інструкції з організації обліку музейних предметів, затвердженої наказом Мінкультури від 21 липня 2016 року № 580 (далі — Інструкція № 580) тощо.

Однією з нагальних проблем у музейній справі є облік музейних фондів у частині обліку об'єктів права інтелектуальної власності.

Облік музейних фондів — напрям фондової роботи, який закріплює пев-

ний юридичний статус (приналежність до всесвітнього, національного і подібного надбання, приналежність до певної форми власності, приналежність конкретній установі) за відібраними предметами, забезпечує юридичну охорону музейних зібрань і прав музею на отримання в результаті вивчення музейних предметів і колекцій наукових даних про них.

Слід зазначити, що сукупність окремих музейних предметів, музейних колекцій, музейних зібрань, які постійно зберігаються на території України, незалежно від їх походження та форм власності, а також музейних предметів і музейних колекцій, що розміщуються за межами України і є власністю України або відповідно до міжнародних договорів підлягають поверненню в Україну, становить Музейний фонд України.

Отже, облік музейного фонду (музейного зібрання) визначає приналежність кожного предмета до тієї чи іншої частини музейних фондів: основного фонду музейних предметів або до фонду науково-допоміжних матеріалів.

Музейне зібрання поділяється на основний і науково-допоміжний фонди. У науково-допоміжному фонді можуть бути виділені фонд сировинних матеріалів та експериментальний фонд (п. 7 Положення № 1147).

Однак у Положенні № 1147 немає відомостей про предмети музейного зібрання, що отримані як об'єкти права інтелектуальної власності.

Згідно з п. 3.5. Положення № 1147 до *основного фонду* належать музейні предмети, відомості про які занесені до фондово-облікової документації, а саме:

- у природничо-наукових музеях або відділах природи краєзнавчих музеїв — музейні предмети, які відображають розвиток природи та історію розвитку природничих дисциплін;
- у музеях або відділах історичного профілю — музейні предмети, які документують історію та розвиток людського суспільства;

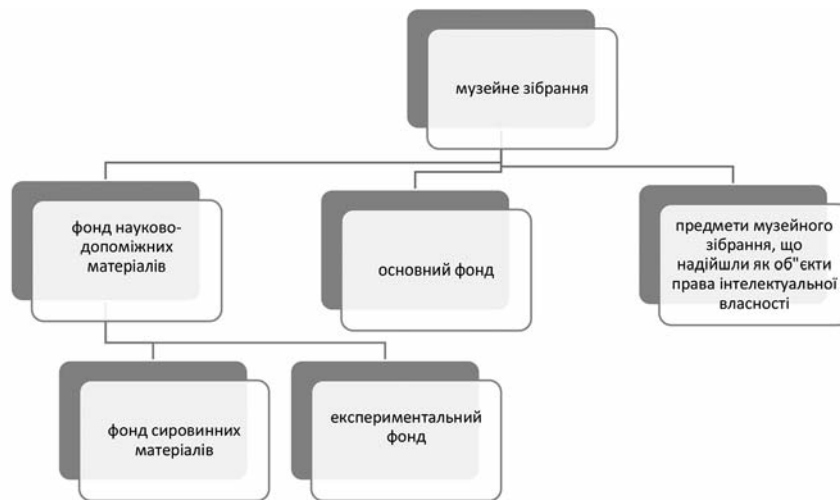

Рис. 1. Класифікація музейних фондів

- у музеях театрального, музичного і кіномистецтва та їх відділах — музейні предмети, які документують розвиток театрального та кіномистецтва, музичної культури;
- у літературних музеях — музейні предмети, які характеризують розвиток літератури;
- у меморіальних музеях — меморіальні предмети, які належали видатній особі, її оточенню, а також ті, що відтворюють епоху, у якій жила і творила ця особа;
- у технічних музеях — музейні предмети, що відображають історію розвитку техніки;
- у художніх музеях та картинних галереях — твори всіх видів образотворчого та декоративно-ужиткового мистецтва.

Науково-допоміжний фонд — це частина музейного зібрання, що не належить до основного фонду та державної частини Музейного фонду України, складається з науково-допоміжних матеріалів, зібраних або створених музеєм для постійної експозиції або виставок як допоміжний ілюстративний або інформаційний матеріал (муляжі, макети, зліпки, реконструкції, копії, плани, карти, схеми, діаграми, крес-

лення та інші наочні матеріали, які спеціально виготовлені або відтворені та використовуються для розкриття експозиційно-виставочної теми) (п. 3.2 Положення № 1147).

До фонду сировинних матеріалів належать об'єкти неорганічної та органічної природи, що є наслідком лабораторних досліджень і препарування (шкурки тварин, вологі експедиційні матеріали, зразки сільськогосподарських культур нетривалого зберігання тощо), матеріали, підготовлені для тривалого зберігання тощо.

До складу експериментального фонду входять авторські інсталяції з оригінальною художньою концепцією, що складаються з утилітарних предметів промислового виготовлення, виконаних, як правило, з недовговічних матеріалів, які піддаються швидкому старінню й деструктуризації (поролон, гума, банерна тканина, пластик, органічні речовини, певні види кольорової фотографії тощо), або із сучасних матеріалів, стійкість яких до тривалого використання не визначена й не перевірена часом.

Слід зазначити, що предмети музейного значення повинні обліковуватися не тільки в музейному обліку (згідно з

Положенням № 1147), а й у бухгалтерському обліку.

Для здійснення музейного обліку згідно з п. 10 Положення № 1147 кожен музей повинен мати свою внутрішню облікову інструкцію з обліку музейних предметів, яку затверджує керівник музею.

Для здійснення бухгалтерського обліку кожен музей повинен мати облікову політику, затверджену наказом установи (музею).

Згідно з п. 3 НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» облікова політика — це сукупність принципів, методів і процедур, які використовуються підприємством для складання та подання фінансової звітності [ ].

Перелік основних складових облікової політики в частині використання нематеріальних активів, орієнтований на діючі стандарти бухгалтерського обліку, наведений у таблиці 1.

Складовою частиною організації фінансового обліку в музеї нематеріальних активів є перелік документів, що вико-

ристовуються для первинного відображення господарських операцій з ними, а також перелік первинних облікових реєстрів, необхідних для накопичення та систематизації інформації щодо використання нематеріальних активів у господарській діяльності музею.

Перелік первинних документів повинен бути затверджений у наказі або розпорядженні керівника музею про фінансово-облікову політику. До них належать:

- 1) форми первинних облікових документів, що застосовуються для оформлення фактів використання нематеріальних активів у господарській діяльності;
- 2) робочий план рахунків бухгалтерського обліку нематеріальних активів, що містить синтетичні й аналітичні рахунки;
- 3) методи оцінки;
- 4) порядок проведення інвентаризації нематеріальних активів;
- 5) інші рішення, необхідні для організації бухгалтерського та податкового обліку.

Таблиця 1

Діючі стандарти бухгалтерського обліку

Основні складові облікової політики	Положення облікової політики
Нематеріальні активи	
Первісна оцінка	При зарахуванні на баланс нематеріальний актив оцінюється по собівартості або вартості придбання чи створення. Витрати, що включаються в собівартість нематеріального активу, визначені НП(С)БУ 8.
Групи нематеріальних активів	Визначаються групи, по яких ведеться бухгалтерський облік нематеріальних активів. Орієнтовний перелік груп наведений у НП(С)БУ 8
Методи амортизації	Обирається метод амортизації нематеріального активу (груп нематеріальних активів). При цьому потрібно виходити з умов одержання майбутніх економічних вигод. Якщо такі умови визначити неможливо, то амортизація нараховується із застосуванням прямолінійного методу. Установлюється норма амортизації (термін корисного використання) нематеріальних активів
Перегляд методу амортизації і терміну	Можуть переглядатися наприкінці звітного року (НП(С)БУ 8

Отже, фінансово-облікова політика використання нематеріальних активів у музеї є сукупністю конкретних елементів організації бухгалтерського та фінансового обліку, які визначаються підприємством на підставі загальноприйнятих правил.

Розглянемо перелік об'єктів права інтелектуальної власності, які можуть обліковуватися в музеях.

Найчастіше до предметів музейного призначення відносять об'єкти авторського та суміжних прав.

Слід зазначити, що музею відповідно до законодавства про музейну справу й(або) договірних відносин може належати експонат у вигляді матеріального об'єкта (речі), проте музей не може мати майнових авторських прав на такий експонат, якщо інше не передбачено законом або договором.

Законодавчо правильне віднесення предметів музейного призначення (далі — ПМП) до відповідної групи об'єктів авторського та суміжних прав дасть змогу в подальшому правильно розраховувати і сплачувати авторську та іншу винагороду за використання таких об'єктів у господарській діяльності музеїв.

1. *Визначення ОПІВ, строк дії авторського права яких вже закінчився. Такі твори стали суспільним надбанням.* Тобто за використання їх у господарській діяльності музею авторську винагороду сплачувати не потрібно. Це означає, що певною частиною авторських немайнових прав тепер можуть користуватися не лише ті, хто фізично є власником, а й суспільство взагалі. Тобто ми можемо використати фотографію «Соняшників» Ван Гога в тому числі і з комерційною метою, проте все одно не можемо торкатися картини руками, вирішити змінити її раму, перевісити її на іншу стіну, реставрувати чи випозичити — це все має право робити лише музейна інституція, яка зберігає картину, а не будь-який представник суспільства, якому належить суспільне надбання. Частина авторських немайнових прав

усе одно залишається за музеєм як за власником фізичного об'єкта, який його зберігає, і ніяким чином не розповсюджується на членів суспільства. Отже інституція, що зберігає мистецтво (музей, архів, бібліотека), є розпорядником певних аспектів авторського права. У разі існування першопочаткових правовласників така установа виконує роль зв'язку між сторонами, які хочуть домовитися про використання об'єкта.

2. *ОПІВ, отримані за договором про передавання майнових прав.*

3. *ОПІВ, отримані за ліцензійним (або субліцензійним) договором.* Такі угоди можна розподілити так :

3.1. ОПІВ, отримані на певний термін.

3.2. ОПІВ, отримані для використання на певній території.

3.3. Обмеження щодо прав, які передаються.

4. *ОПІВ, створені співробітниками музею як службові твори.*

5. *ОПІВ, отримані як внесок до статутного капіталу музею (для приватних музеїв).*

6. *ОПІВ, отримані безоплатно або подаровані.*

Постановка на відповідний рахунок (субрахунок) бухгалтерського обліку кожного окремого ОПІВ здійснюється за його первісною вартістю, визначеною витратним способом або договірною ціною за рішенням постійно діючої комісії установи з питань прийняття на облік, нарахування зносу, інвентаризації та списання нематеріальних активів.

Нематеріальні активи для взяття їх на облік повинні бути завершеними та засвідченими відповідними документами (патентом, сертифікатом, ліцензією тощо) у порядку, встановленому чинним законодавством України.

У зв'язку з цим необхідно проаналізувати документи, що посвідчують набуття майнових прав на використання відповідного об'єкта права інтелектуальної власності.

Здійснення такого аналізу полягає у наступному:

- встановлення факту правонаступництва організації (набуття нею права подавати заявки та одержувати охоронні документи на цей об'єкт);
- перевірка правильності укладення договорів щодо набуття або щодо часткової чи повної передачі майнових прав на зазначений об'єкт;
- наявність та визначення виду (режимності) укладених договорів, правильності їх укладення;
- встановлення наявності чи відсутності відповідних рішень (у тому числі судових), нормативних та законодавчих актів, що спростовують чинність прав на цей об'єкт.

Необхідно також проаналізувати чинність охоронних документів на об'єкти права інтелектуальної власності, що передбачає встановлення статусу, виду та режимності охоронних документів, строку їх дії, строку (своєчасності) сплати мита за підтримку їх чинності, території, на яку розповсюджуються майнові права інтелектуальної власності.

ОПВ можна ставити на баланс лише у тому разі, якщо є вірогідність отримання майбутніх вигод від його використання у господарській діяльності.

Відображення введення у господарський оборот, використання, обліку та вибуття окремих придбаних (створених) ОПВ у складі нематеріальних активів відбувається з дотриманням вимог чинного законодавства України.

Надходження та оприбуткування будь-якого об'єкта нематеріальних активів на підприємстві (установі) слід підтвердити відповідним первинним

документом, у якому вказується докладна характеристика об'єкта, його первісна вартість, термін корисного використання і норма зносу (амортизації), підрозділ, у якому буде використовуватись об'єкт, підписи посадових осіб, що прийняли об'єкт, з додаванням документів, у яких описується сам об'єкт нематеріальних активів або порядок його використання.

Висновки. Як бачимо, правила, за якими працюють сучасні українські музеї, не тільки не мотивують їх до змін, а подекуди й унеможливають ці зміни.

Слід також зауважити, що розвиток національної творчості не має перспектив, якщо автору не гарантована авторська винагорода за його творчу працю. Тому охорона авторського права і суміжних прав передбачає не тільки виплату справедливої винагороди авторам, а й належний захист прав видавців і виконавців.

Отже, об'єкти авторського права і суміжних прав, які роблять внесок у культурний розвиток держави, можуть мати й істотне економічне значення для авторів, які їх створили, і для музею або держави.

Необхідним елементом досягнення високого економічного та соціального розвитку музеїв є подальший розвиток винахідницьких і творчих талантів та досягнень, підтримка, зберігання, розвиток та комерціалізація культурних цінностей у сфері інтелектуальної діяльності. ●

Список використаних джерел / List of references

1. Бутнік-Сіверський О. Б. Теоретичні аспекти розуміння нової економіки з позиції сфери інтелектуальної власності. Теорія і практика інтелектуальної власності. 2017. № 2. С. 71–82. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Triv_2017_2_9.
2. Столярчук Н. М. Об'єкти обліку і внутрішнього аудиту інноваційної діяльності. Економіка АПК. 2018. № 7. С. 55–63. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/E_apk_2018_7_8.

3. Банасько Т. М. Нематеріальні активи промислового підприємства: проблема визначення сутності, можливі рішення її розв'язання. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2009. Вип. 16 (2). С. 55–59. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2009_16%282%29_10.
  4. Гугенгольц Б., Гибо Л. Характер и объем ограниченный и исключения из авторского права и смежных прав в свете общих задач передачи знаний: перспективы их адаптации к цифровой среде. URL: <http://www.unesco.ru/rus/pages/Admin21062004114249.php>.
  5. Міжнародні музейні організації : наук.-допом. бібліогр. покажч. / Східноєвроп. нац. ун-т ім. Лесі Українки, Бібліотека ; уклад. Л. Дейнека. Електрон. текст. дані. Луцьк, 2019. 51 назва. URL: <http://hdl.handle.net/20.500.12424/3420138>.
  6. Ткаченко Т. О. Міжнародна рада музеїв (ICOM). Основи музейного менеджменту : перша установча конф. Укр. ком. Міжнар. ради музеїв, 30.01.2008 р. Кіровоград, 2008. URL: <https://bit.ly/2WRShWR>.
  7. Про музеї та музейну справу : Закон України від 29.06.1995 № 249/95-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95-%D0%B2%D1%80#Text>.
  8. Про Музейний фонд України : положення, затверджене постановою Кабінету Міністрів України від 20.07.2000 р. № 1147. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1147-2000-%D0%BF#Text>.
  9. Інструкція з організації обліку музейних предметів, затверджена наказом Міністерства культури України від 21.07.16 р. № 580. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1129-16#Text>.
  10. Загальні вимоги до фінансової звітності : Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 (НП(С)БО 1), затверджене наказом Міністерства фінансів України від 07.02.2013 р. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.
  11. Нематеріальні активи : Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 8 (НП(С)БО 8), затверджене наказом Міністерства фінансів України від 18.10.99 р. № 242. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text>.
  12. Червоник О. Право на радянське мистецтво : твоє, нічье, спільне. Коридор. 01.11.2018 р. URL: <http://www.korydor.in.ua/ua/stories/avtorske-pravo-radianske-mystetstvo.html>.
1. Butnik-Siverskyi O. B. Teoretychni aspekty rozuminnia novoi ekonomiky z pozytsii sfery intelektualnoi vlasnosti. Teoriia i praktyka intelektualnoi vlasnosti. 2017. № 2. S. 71–82. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Tpiv_2017_2_9.
  2. Stoliarchuk N. M. Obiekty obliku i vnutrishnoho audytu innovatsiinoi diialnosti. Ekonomika APK. 2018. № 7. S. 55–63. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/E_apk_2018_7_8.
  3. Banasko T. M. Nematerialni aktyvyu promysloвого pidpryiemstva: problema vyznachennia sutnosti, mozhlyvi rishennia yii rozv'iazannia. Naukovi pratsi Kirovohrads'koho natsional'nogo tekhnichnoho universytetu. Ekonomichni nauky. 2009. Vyp. 16 (2). S. 55–59. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2009_16%282%29_10.
  4. Huhenholtz B., Hybo L. Kharakter y ob'em ohranychenyi y uskliuchenya yz avtorskoho prava y smezhnykh prav v svete obshchyykh zadach peredachy znanyi: perspektivy ykh adaptatsyy k tsyfrovoyi srede. URL: <http://www.unesco.ru/rus/pages/Admin21062004114249.php>.
  5. Mizhнародni muzeini orhanizatsii : nauk.-dopom. bibliohr. pokazhch. / Skhidnoievrop. nats. un-t im. Lesi Ukrainky, Biblioteka ; uklad. L. Deineka. Elektron. tekst. dani. Lutsk, 2019. 51 nazva. URL: <http://hdl.handle.net/20.500.12424/3420138>.

6. Tkachenko T. O. *Mizhnarodna rada muzeiv (ISOM). Osnovy muzeinoho menedzhmentu : persha ustanovcha konf. Ukr. kom. Mizhnar. rady muzeiv, 30.01.2008 r. Kirovohrad, 2008. URL: <https://bit.ly/2WRShWR>.*
7. *Pro muzei ta muzeinu spravu : Zakon Ukrainy vid 29.06.1995 № 249/95-VR. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/249/95-%D0%B2%D1%80#Text>.*
8. *Pro Muzeinyi fond Ukrainy : polozhennia, zatverdzhene postanovoiu Kabinetu Ministriv Ukrainy vid 20.07.2000 r. № 1147. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1147-2000-%D0%BF#Text>.*
9. *Instruktsiia z orhanizatsii obliku muzeinykh predmetiv, zatverdzhena nakazom Ministerstva kultury Ukrainy vid 21.07.16 r. № 580. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1129-16#Text>.*
10. *Zahalni vymohy do finansovoi zvitnosti : Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 1 (NP(S)BO 1), zatverdzhene nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 07.02.2013 r. № 73. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.*
11. *Nematerialni aktyvy: Natsionalne polozhennia (standart) bukhhalterskoho obliku 8 (NP(S)BO 8), zatverdzhene nakazom Ministerstva finansiv Ukrainy vid 18.10.99 r. № 242. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0750-99#Text>.*
12. *Chervonyk O. Pravo na radianske mystetstvo : tvoie, nichyie, spilne. Korydor. 01.11.2018 r. URL: <http://www.korydor.in.ua/ua/stories/avtorske-pravo-radianske-mystetstvo.html>.*

Надійшла до редакції 21.06.2022 року

Borko Y. Accounting features of intellectual property rights in museums.

Attitude to cultural values, their transmission to future generations, effective use in public life promotes self-identification of the nation, has a socially significant function of maintaining stability and sustainable social and economic development, is an indicator of the level of development, spiritual maturity of its citizens.

The modern development of Ukrainian society is aimed at educating people with a humanistic worldview, characterized by openness to social and cultural change, dialogue. Public interest in the formation of creative personality, reassessment of values contribute to increasing attention to the cultural heritage of the past, which is stored in museum exhibitions, collections.

Accounting of the museum fund (museum collection) determines the affiliation of each item to one or another part of the museum funds: the main fund of museum items or the fund of research aids, as well as museum collection items received as objects of intellectual property rights.

Legislatively correct assignment of museum objects to the appropriate group of objects of copyright and related rights will allow in the future to correctly calculate and pay royalties and other remuneration for the use of such objects in the economic activities of museums.

Objects of intellectual property rights for their registration must be completed and certified by relevant documents (patent, certificate, licence, etc.) in the manner prescribed by current legislation of Ukraine.

The reflection of the introduction into economic circulation, use, accounting and disposal of certain acquired (created) objects of intellectual property rights as part of intangible assets, is in compliance with current legislation of Ukraine.

It should be noted that objects of copyright and related rights that contribute to the cultural development of the state can be of significant economic importance both for the authors who created them and for the museum or the state.

Keywords: objects of intellectual property rights, museum objects, accounting, financial and accounting policy, museum, license agreement